

UNITAT 5

PARTICIPACIÓ EN L'ORGANITZACIÓ

FUNCIONAL

SUPORT EN L'ORGANITZACIÓ D'INTERVENCIONS EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL
Professora: Judith Lleixà

CONTINGUTS

1. L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL
2. LA QUALITAT DE LES INTERVENCIONS
3. LA SUPERVISIÓ DEL TREBALL

L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL

L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL

Els **centres residencials** són entitats amb una **certa complexitat**, perquè en ells treballen una gran quantitat de professionals de diferents disciplines atenent persones les 24h del dia, els 365 dies a l'any.

L'ORGANITZACIÓ DEL TREBALL

L'**organització de les activitats i tasques** que s'han de dur a terme en un centre residencial s'estableix sobre la base d'aquests **criteris**:

- **horaris**
- **torns de treball**
- **quadrants**
- **grups de treball**

ELS HORARIS

Per a garantir la realització de les activitats establertes en el pla de cures de la persona usuària, s'hauran d'establir una sèrie d'**horaris** que cada centre organitzarà en funció de les característiques dels residents als quals atengui i dels serveis que ofereixi.

A modo de ejemplo...

La organización de horarios de actividades en una institución sociosanitaria podrá consistir en:

HORARIOS	ACTIVIDADES	
8:00-9:45 h.	- Fisioterapia individual. - AVD: Promover, supervisar y ayudar en transferencias, baño, continencia, arreglo y vestido. - Cambio y revisión de pañales. - Traslado al comedor. - Tratamientos específicos, medicación de mañana, curas especiales, etc.	
9:45-10:30 h.	- Desayuno.	- Supervisión AVD
10:30-11:00 h.	- Traslado a zonas de actividades. Continencia	
11:00-12:30 h.	- (11:00/11:30) Tabla de gimnasia activa y pasiva para las personas usuarias. - (11:30/12:30) Estimulación cognitiva. - (11:30/11:45) Orientación a la realidad. - (11:45/12:30) Terapia ocupacional cognitiva y funcional. Psicomotricidad. - (11:30/12:30) Fisioterapia individual.	
12:30-13:00h.	- Revisión y cambio de pañal. - Lavado de manos.	- Traslados.
13:00-14:30h.	- Comida. - Administración de medicación.	- Supervisión AVD.
14:30-15:30h.	- Traslado, reposo y supervisión.	
15:30-16:00h.	- Reactivación. - Continencia, revisión de pañales.	- Traslado a zona de actividades.

16:00-17:00h.	- Paseos. - Animación socio-cultural. - Tertulias.	- Consejo de Centro. - Traslados al comedor.
17:00-18:00h.	- Merienda. - Administración de medicación.	- Supervisión AVD.
18:00-19:00h.	- Debates, tertulias, lectura, temas de interés,... - Animación y atención psicosocial. - Puertas abiertas, actividades culturales y celebraciones especiales. - Consejo de usuarios del centro. - Voluntariado. - Actividades recreativas y lúdicas.	- Ergoterapia individual. - Relajación. - Marcha y equilibrio con/sin instrumentos de apoyo a la marcha. - Ludoterapia de grupo. - Taller de recuerdos, canciones y juegos.
19:15-20:00h.	- Promoción de continencia, revisión y cambio pañal.	- Traslados.
20:00-21:00h.	- Cena. - Administración de medicación.	- Supervisión AVD.
21:00-22:00h.	- Traslado a habitaciones.	- Acostar.
22:00-8:00h.	- Supervisión, cambios posturales y promoción del sueño. - Revisión de pañales y cambios posturales a las 24:00h., 3:00h. y 6:00 h. como mínimo.	

ELS TORNS DE TREBALL

Per a planificar les actuacions dels diferents professionals, seran necessàries una organització i una **distribució horària** que determinin **qui i quan** ha de fer les diferents tasques.

ELS TORNS DE TREBALL

En un centre sociosanitari és normal que per a cobrir les 24h d'atenció als usuaris/as existeixin **tres torns de treball**, encara que poden existir variacions segons el centre:

De manera general s'establiran:

- **Torn de dematí** (7-15h aprox)
- **Torn d'horabaixa** (15 a 22h aprox)
- **Torn de nit** (22 a 8h aprox)

EL TORN DE DEMATÍ

En aquesta franja horària es desenvolupen el **major nombre d'activitats** de la institució. Les més freqüents són:

- Aixecament dels usuaris/es
- Higienes
- Esmorzars i dinars
- Administració de medicació
- Tractaments (mèdics, terapèutics, rehabilitació, etc.)
- Activitats educatives i formatives (tallers)
- Visites mèdiques i seguiment d'infermeria
- Etc.

EL TORN D'HORABAIXA

En aquesta franja horària se solen concentrar les **activitats d'oci**, encara que també poden realitzar-se **activitats terapèutiques**. Les més freqüents són:

- Supervisió de migdiades i descans dels usuaris/es
- Berenars i sopars
- Administració de medicació
- Higienes que no s'hagin realitzat al matí i canvis de bolquer
- Activitats d'oci i teràpia ocupacional
- Visita de familiars
- Ficar al llit als usuaris/es dependents
- Etc.

EL TORN DE NIT

Aquesta franja horària està destinada al **descans dels usuaris/es**. Les activitats més freqüents del professional d'atenció directa són:

- Supervisió i vigilància
- Atenció de necessitats
- Canvis posturals (si es precisa)
- Canvis de bolquer (si es precisa)
- Organització de la roba, materials, etc.
- Preparació dels esmorzars (si es precisa)
- Etc.

EL TREBALL NOCTURN

Segons l'Estatut dels Treballadors, es considera **treball nocturn** aquell que té lloc **entre les 22h de la nit i les 6h del matí**.

El treball nocturn es pot cobrir amb:

- Professionals que treballen sempre de nit.
- Un sistema de rotació de torns, en el qual els torns de nit van alternant-se de manera periòdica.

EL TREBALL NOCTURN

Les persones que treballen sempre de nit **solen mostrar-se més cansades**, ja que normalment el seu descans durant el dia és més curt i menys reparador.

Una altra alteració que produeix el treball de nit és l'**alteració de les relacions familiars i socials**, ja que les hores que poden dedicar a la seva família i amistats són difícilment compatibles.

EL TREBALL NOCTURN

Algunes **mesures per a pal·liar els efectes negatius sobre la salut** de les i els professionals que treballen de nit són:

- Dissenyar els torns de nit amb menor càrrega horària.
- Introduir períodes de descans en el torn de nit.
- Reduir la càrrega de treball en el torn de nit, evitant tasques que suposin una elevada atenció entre les 3 i les 6h.
- Facilitar menjar calent i equilibrat i disposar d'espais i il·luminació adequats.

ELS TORNS DE TREBALL

L'assignació del personal en els diferents torns sol ser fixa en alguns centres o rotatòria en uns altres:

- **Torns fixos:** el treballador/a sempre realitza el mateix horari.
- **Torns rotatoris:** el treballador/a alterna diferents horaris.

EL TREBALL A TORNS ROTATIUS

L'horari a torns rotatius suposa inconvenients similars al del torn de nit, com l'**insomni i altres alteracions del son**, però amb alguns afegits, conseqüència de la dificultat d'adaptar-se als canvis de ritme del son constants.

Aquestes persones poden sofrir **cansament crònic, trastorns del son, molèsties digestives, alteració emocional**, etc

EL TREBALL A TORNS ROTATIUS

Alguns **consells per a compensar aquests efectes negatius** del treball a torns rotatius són:

- Aconseguir ambients confortables per a dormir: foscor, sense soroll, etc.
- Evitar els menjars pesats abans de ficar-se al llit.
- Establir una sèrie de rutines que ajudin a la relaxació.
- Evitar les begudes estimulants abans d'anar a dormir.
- Practicar exercici regularment.
- No prendre somnífers sense prescripció mèdica.

CRITERIS PER L'ORGANITZACIÓ DE TORNS

- La planificació es discutirà amb les persones implicades.
- El disseny del sistema de torns ha d'adequar-se al màxim als ritmes biològics de vigília/son.
- Els torns hauran de ser clars i delimitats.
- Tot sistema ha de contemplar el descans diari, setmanal i vacacional.
- En els torns rotatoris, ha d'existir un mínim de descans entre la finalització d'un torn i l'inici d'un altre. En aquests casos, es recomana canviar de torn cada 2 o 3 dies.

ELS QUADRANTS D'HORARIS

L'organització per torns obliga a la realització de **quadrants de treball** per a assegurar la prestació del servei en tot moment.

Un **quadrant** és un document en el qual es reflecteixen els torns de treball de les diferents persones que fan tasques similars o complementàries.

[illegible][illegible]

ELS QUADRANTS D'HORARIS

A l'hora de confeccionar un quadrant cal tenir en compte que la **distribució del personal, horaris, festius, vacances**, etc. s'ha de fer en funció de les necessitats del centre i concorde a la **legislació vigent** en matèria laboral.

És obligatori respectar els **convenis collectius** de cada comunitat autònoma i les ràtios mínimes de personal que en ells s'estableixin.

ELS GRUPS DE TREBALL

La distribució de tasques també s'organitza sobre la base de les **característiques dels usuaris/es**.

En funció del nivell de dependència i les necessitats detectades s'organitzen **grups d'usuaris/es**.

ELS GRUPS DE TREBALL

A cada grup se li assignarà un **professional referent** que serà el responsable de prestar l'atenció a aquest grup i assegurar la cobertura de necessitats.

Els grups de treball **s'aniran modificant** en funció de l'evolució dels usuaris.

Els **professionals assignats** aniran passant temporalment pels grups per a evitar la sobrecàrrega i reduir l'estrès laboral.